

INFORMACIÓ I RECOMANACIONS DAVANT LA PANDÈMIA DE GRIP A

Fa uns quants mesos, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va declarar que la grip A (també anomenada grip H1N1) està en fase de pandèmia. Sense alarmismes, ja que es tracta d'una malaltia lleu, però amb atenció a una amenaça real d'una extensió important, val la pena que no girem l'esquena a aquesta realitat. La pandèmia de grip és més que un tema de salut pública tradicional, ja que tindrà el seu principal efecte als centres de treball, i afectarà a l'ordre social i polític, a la vida de les persones i a la ciutadania social. Les conseqüències seran de major intensitat quan aquesta amenaça afecti el desenvolupament normal de l'activitat dels centres de treball i dels serveis socials de tot tipus, sanitaris, educatius, de transports, etc., en el context de la profunda crisi econòmica.

La grip A s'etiqueta de lleu, fonamentalment, per dos motius: moltes de les persones la patiran sense tenir cap mena de símptoma i perquè el nombre de morts que estimen les autoritats sanitàries pot ser similar o menor al de la grip ordinària o estacional. No obstant això, una de les amenaces reals sense poder assegurar quan i com passarà, és la seva extensió probable. Actualment, ens trobem a la fase 6 del període pandèmic, en la qual totes les accions han d'anar dirigides a reduir l'impacte de la pandèmia. Sobre això, les autoritats sanitàries estimen que es podria arribar a una situació en què entre el 30% i el 50% de la població, en un curt període de temps, es veuria afectada, de forma directa o indirecta, per la grip A. Es fa referència a les persones que emmalalteixen, les persones que han de cuidar els seus, el possible tancament d'escoles que requereixin una reorganització de les famílies, aparició de problemes en el transport públic, etc. L'empresari ha d'avançar-se als esdeveniments i adoptar mesures davant la grip nova per, així, complir amb el seu deure de protecció de la salut dels treballadors i comptar amb els plans que garanteixin la continuïtat de l'activitat de la seva empresa.

Davant d'aquesta situació, la participació del sindicat tant en l'àmbit de les empreses com en el de l'organització social i econòmica és essencial. Amb aquest primer document, dirigit a l'estructura sindical i als treballadors i treballadores en general, es pretén informar dels aspectes bàsics de la grip A, donar orientacions i propostes per a la realització d'un pla d'actuació a les empreses i presentar criteris per a la participació dels treballadors i/o de la representació dels treballadors en l'adopció d'acords relacionats amb el pla d'actuació als centres de treball.

La autoritat sanitària de Catalunya, en coordinació amb l'autoritat sanitària espanyola i els organismes internacionals competents, estan treballant per disminuir l'impacte d'una pandèmia de grip a Espanya. El Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya ha elaborat el document "Recomanacions a les empreses per a la planificació de les mesures d'emergència en el cas de pandèmia de grip" (disponible "on line" a www.gencat.cat/treball) i que ofereix, a les empreses, sindicats i treballadors i treballadores, orientacions per a fer front a la possible pandèmia de grip A.

TOT ACLARINT IDEES...¹

Què és la nova grip A (H1N1)?

La grip A (H1N1) és una infecció respiratòria causada per un nou virus de la grip tipus A (H1N1). Aquesta malaltia la produeix un nou subtipus del virus de la grip davant del qual, precisament per ser nou, no estem immunitzats i hi ha moltes persones que estarien en risc de contraure'l.

Quins són els símptomes de la nova grip?

Els símptomes de la nova grip en les persones són similars als de la grip estacional comuna: febre d'inici agut, símptomes respiratoris (tos, esternuts, dificultat respiratòria, rinorrea, mal de coll), cefalea, miàlgies (mal dels músculs) i malestar general. Algunes vegades, pot anar acompanyada de vòmits i/o diarrea.

Com es transmet la grip nova?

Es transmet de la mateixa manera que la grip estacional, principalment de persona a persona quan una persona amb grip tus o esternuda (en tossir, en esternudar i fins i tot en parlar, s'expulsen gotes que queden sospeses a l'aire fins a una distància d'aproximadament un metre). També es pot contagiar en tocar objectes o superfícies que tinguin el virus de la grip i després portar-se les mans a la boca, al nas o als ulls (objectes que han estat usats poc abans per una persona amb grip, sobretot objectes amb una probabilitat més gran d'haver estat exposats a esternuts, tos, mocs o saliva).

Quin és el període de contagi?

En ser un virus nou, encara no s'ha determinat amb exactitud el seu període de transmissibilitat, no obstant això s'estima que una persona pot transmetre la infecció entre les 24 hores anteriors a l'aparició dels símptomes i fins a 7 dies després.. El virus de la grip presenta una capacitat màxima de contagi els 3 primers dies des de l'aparició dels símptomes.

Qui pot emmalaltir?

La susceptibilitat (capacitat de poder-se infectar) general a un virus que produeix pandèmies és universal, és a dir, la gran majoria de la població podria emmalaltir, però la gravetat de la malaltia pot variar i afectar grups de risc que encara no estan ben definits ².

Com es pot evitar el contagi i la propagació del virus?

Les mesures de prevenció davant de la grip nova, tant en l'àmbit laboral com l'extralaboral, consisteixen bàsicament en mesures d'higiene personal i mesures de sanejament ambiental i de l'entorn. En l'àmbit laboral també són molt importants mesures de caràcter organitzatiu, que seran tractades als apartats destinats a la intervenció a l'empresa.

¹ La informació sanitària d'aquest apartat ha estat estreta del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya (www.gencat.cat/salut), del Ministerio de Sanidad y Política Social (www.msps.es) i d'ISTAS (www.istas.ccoo.es).

² El Departament de Salut de Catalunya (21 de juliol de 2009) identifica com a grups de risc: dones embarassades, nens menors de 5 anys, especialment si tenen menys de 2 anys i pacients amb malaltia pulmonar crònica (inclosa l'asma), malaltia cardiovascular (exclosa la hipertensió), renal, hepàtica, hematològica o immunosupressió; menors de 19 anys que estan rebent tractament continuat amb àcid acetilsalicílic; residents de centres sociosanitaris o geriàtrics; persones diabètiques; persones amb obesitat mòrbida; persones més grans de 65 anys.

Mesures d'higiene personal: mesures que ha d'adoptar cada persona per protegir-se ella mateixa i evitar contagiar altres persones:

- Tapar-se la boca i el nas en tossir i esternudar amb mocadors de paper i llençar-los a les escombraries. Si no es té mocador de paper, cal tossir i esternudar sobre la part superior de la màniga, o en el forat del colze per no contaminar les mans.
- Rentar-se les mans després de tossir o esternudar usant aigua i sabó (durant 15- 20 segons) o un netejador de mans a base d'alcohol ³.
- Evitar tocar-se amb les mans els ulls, el nas o la boca.
- No compartir objectes personals, d'higiene o de neteja, com gots, tovalloles, etc.
- Rentar-se les mans regularment amb aigua i sabó. Rentar-se les mans en el moment d'arribar a la feina i en el moment d'arribar a casa.
- Com a mesura general, també es recomana dormir bé, tenir una alimentació saludable, beure aigua i evitar les begudes alcohòliques i el tabac.

Mesures a l'entorn ambiental, entre les que es poden destacar:

- Garantir la neteja de superfícies amb els productes habituals de forma freqüent, i molt especialment els objectes o les superfícies que, amb més freqüència, es toquen amb les mans (poms de portes, aixetes, mobles...). S'ha de fregar en lloc d'escombrar per evitar generar pols.
- Ventilar diàriament les instal·lacions, habitacions i espais comuns.
- Promoure la feina en els llocs més ben ventilats de l'empresa.
- Eliminar, dins del possible, els objectes de neteja difícil.

Hem d'usar mascaretes? Quan i quina mena de mascaretes?

Cap organisme internacional (OMS, CDC, ECDC, entre altres) recomana en el moment actual l'ús de mascaretes a la població general. Les mascaretes de tipus quirúrgic poden ser de certa utilitat per contenir les microgotetes que les persones malaltes expulsen en tossir o en esternudar.

En el cas del personal sanitari i altres treballadors que desenvolupin alguna activitat en la qual puguin estar exposats al virus de la grip, l'ús de mascaretes com EPI ha de basar-se en la corresponent avaluació de riscos, seguint les recomanacions per a la prevenció i el control de la infecció en centres sanitaris davant de casos d'infecció pel nou virus de la grip A (H1N1). Si no s'usen correctament les mascaretes, es pot augmentar el risc de transmissió.

³ Les gotetes que s'emeten en esternudar, tossir o parlar poden quedar-se a les mans on el virus pot sobreviure uns quants minuts (menys de 5 minuts); de 8 a 12 h a la roba i al paper i de 24 a 48 h en superfícies no poroses)

Què fer si es sospita un cas de grip A?

- El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, davant la sospita d'haver estat contagiats o la presència de símptomes, recomana trucar a Sanitat Respon (telèfon 902 111 444) o consultar a un professional sanitari.
- En algun document, l'autoritat sanitària recomana que davant la presència de simptomatologia lleu el malalt es quedi a casa. Però atenció que, amb la normativa espanyola, per a fer això es requereix la baixa mèdica expedida pel metge o metgessa de capçalera, o bé tenir un acord en l'àmbit de la negociació col·lectiva que ho permeti.
- Si un treballador o una treballadora estant al centre de treball presentés símptomes sospitosos de grip (febre alta, igual o superior a 38°C, dificultat per respirar, falta de gana, tos, augment de la secreció nasal, mal de coll, nàusees, vòmits i/o diarrea), l'empresa ha de garantir i facilitar l'assistència mèdica immediata al treballador i treballadora.

Què he de fer si he estat en contacte amb un treballador/a al qual s'ha diagnosticat grip A?

En la fase actual de la pandèmia (fase 6) en la qual la infecció entre persones ja està disseminada, NO CAL PRENDRE CAP MESURA AMB ELS CONTACTES, tot i que hi ha determinades excepcions com per exemple, treballadores embarassades, o persones especialment sensibles, o treballadors i treballadores a centres sanitaris,

Com actuar a nivell d'empresa en relació a les vacunes i els tractaments antivirals?

Les autoritats sanitàries han adquirit tractament antivirals i vacunes en una quantitat que s'estima que és la necessària per a fer front a una situació d'emergència, si aquesta es produís. Tant els tractaments com les vacunes han d'estar prescrits pels professionals sanitaris i en tot cas seguint els criteris i les recomanacions de l'autoritat sanitària. És per això que CCOO recolza la postura de les administracions sanitàries en relació a que les empreses no poden, ni deuen, adquirir medicaments i vacunes.

RECOMANACIONS PER A L'ELABORACIÓ D'UN PLA D'ACTUACIÓ A L'EMPRESA EN CAS DE PANDÈMIA

Com hem assenyalat anteriorment, CCOO de Catalunya aposta per a que a totes les empreses existeixi un pla d'actuació per preparar-nos davant d'una possible situació de pandèmia.

Aquest pla ha d'identificar les mesures que permetin protegir els treballadors i treballadores en general, als que estan més exposats i exposades al risc de contagi (seguint les recomanacions de l'autoritat sanitària i laboral), afrontar la possible reducció de la plantilla, i intentar garantir el serveis bàsics i essencials a la societat, tot això considerant el context nacional i internacional.

El pla ha de ser concret, ha de constar el que s'ha de fer i qui ho ha de fer i ha de determinar els procediments o mecanismes per a la seva activació i la finalització de la situació crítica de resposta. Recordem que el Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya ha elaborat el document "Recomanacions a les empreses per a la planificació de les mesures d'emergència en el cas de pandèmia de grip" (disponible "on line" a www.gencat.cat/treball) i que ens ha semblat un bon document de partida.

Els treballadors i treballadores i els seus representants tenen dret a participar i a negociar l'adopció de les mesures. Aquest dret es justifica tant des del punt de vista de la normativa de prevenció de riscos laborals, com del dret a negociar canvis en l'organització del treball. També és un tema d'eficàcia. Per tant, l'elaboració i posada en marxa del pla ha de ser participada, i així ho recomana el document del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

NIVELLS DE RISC

Definides a: "Recomanacions a les empreses per a la planificació de les mesures d'emergència en el cas de pandèmia de grip". Generalitat de Catalunya

- **Ocupacions amb nivell de risc baix.** No existeix risc derivat de l'activitat laboral. Tasques que no incloguin atenció al públic de manera freqüent o continuada.
- **Ocupacions amb risc mitjà.** Ocupacions que requereixen el contacte freqüent a menys d'un metro amb persones presumiblement no afectades (companys de feina, públic en general, alumnes, etc.).
- **Ocupacions amb risc alt.** Ocupacions en contacte amb persones diagnosticades o amb sospita de malaltia (exemple: personal sanitari, transport d'emergències de persones amb sospita de malaltia...).
- **Ocupacions amb risc molt alt.** Ocupacions amb exposicions altes de virus en el marc de procediments sanitaris o de laboratori (per exemple, que suposin la generació d'aerosols –intubació, reanimació, etc.–, presa de mostres respiratòries, procediments dentals, etc.).

Butlleta d'afiliació a CCOO:

Nom i cognoms _____ Núm. centre de treball _____

pots enviar-la a:

MANEL HIDALGO	2070-OP.Canals Electrònics	ORIOl PAGÈS	314-Barberà del Vallès
Mª NÚRIA BOIX	2200-Administració de Valors	RAMON GRIÑON	156-Barcelona-Mercat del Ninot
JOAN BAYÉ	069-Llançà	JOAN CUENCA	2040-Administració de risc
ANTONI BORDAS	177-Girona/Mas Xirgu 2	LLUÍS MIRACLE	118-Calella de Mar
ALFONS VAZQUEZ	2100-Gestió Recuperacions	JORDI MORATÓ	067-Arbúcies
RAFAEL PINEDO	077-Girona/Germans Sàbat	SANTI MAROTO	2100-Gestió Recuperacions
FRANCESC ROS	028-Blanes/Muralla	ARSENI LLENAS	088-Palafrugel/Camp d'en Prats
ROSA MANSACHS	327-Palafolls	SUSANNA CARRILLO	149-Granollers/Perpinyà
LAURA FRANGANILLO	315-Cardedeu	LLUÍS Mª MORA	112-Malgrat de Mar
CATALINA RIBAS	349-Vilafant	JOSEP Mª CASSA	141-Girona/Mercat
IGNASI FINA	020-St.Pere Pescador	JOSEP VILA	067-Arbúcies

Contacta amb nosaltres a : caixagirona@comfia.ccoo.es - seccioccoo@caixagirona.es - telf. 619 542 564

Visita les nostres webs : <http://www.comfia.net/caixagirona> - <http://www.comfia.net> - <http://www.comfia.info>